

SNAGA RIJEČI 7: čitanka s višemedijskim nastavnim materijalima u sedmom razredu osnovne škole (Autori: Anita Šojat - Nakladnik: ŠK) - religiozne pjesme iz poglavlja 'Vjera i domovina' (Nađeni Bog, Kuda bih vodio Isusa i Ribar ljudi)

Izjava za medije – T-portal

Hrvatski jezik je obvezni predmet za sve učenike, a sadržaj čitanke u ovom partikularnom slučaju integrira vrijednosno jednosmjerne poruke. Sadržaj navedenih pjesama, a posebice zadatci koji su navedeni u čitanci i koje učenici trebaju izvršiti, vrijednosno impliciraju da se oni kojima se autori teksta obraćaju deklariraju kao pripadnici katoličke vjeroispovjedi. Imajući u vidu da je identitet jedna od vrijednosti kojoj Nacionalni okvirni kurikulum za predškolski odgoj i obrazovanje te opće obvezno srednjoškolsko obrazovanje (dalje: NOK) daje osobitu pozornost, valja imati na umu i kontekstualizaciju buđenja, poticanja i razvoja osobnog identiteta učenika koji se, kako stoji u NOKu, treba istodobno povezivati s poštivanjem različitosti. Upravo interkulturalizam predstavlja jedno od načela NOKa koje čini vrijednosno uporište za ostvarenje odgoja i obrazovanja u Hrvatskoj. Na sličan se način prema ovom pitanju postavlja i sam Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u kojem se, među ciljevima i načelima odgoja i obrazovanja, između ostaloga, ističe i kako je učenike potrebno odgajati i obrazovati za život u multikulturalnom svijetu, za poštivanje različitosti i toleranciju (čl.4, st.3). U tom smislu, analizirajući partikularne sadržaje i zadatke iz perspektive jednousmjerenosti prema određenoj vjeroispovjedi (u ovom slučaju katoličkoj), može se raspravljati o tome jesu li ovim sadržajima i zadacima dovedeni u pitanje vrijednosti, načela i odgojno-obrazovni ciljevi NOKa i drugih kurikularnih dokumenata, kao i Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi.

Činjenica da se ove tri pjesme nalaze u čitanci hrvatskog jezika za sedmi razred osnovne škole povlači za sobom i kompleksnije pitanje odobravanja udžbenika, a koje je regulirano Zakonom o udžbenicima za osnovnu i srednju školu i Udžbeničkim standardom. Slijedom etičkih zahtjeva navedenim u Udžbeničkom standardu, udžbenik treba, između ostaloga, promicati vjersku ravnopravnost pojedinca i društvenih skupina te osvješćivati pravo na različitost. Zbog svega navedenoga, partikularne sadržaje i zadatke kroz koje učenici mogu izraziti i razvijati stavove i vrijednosti u skladu sa svojim vjerskim identitetom, poput ovih iz čitanke, smatramo prikladnim u okviru izbornog predmeta Vjeronauka, ali ne i u okviru obveznog predmeta kao što je Hrvatski jezik.

Članovi Odsjeka za pedagogiju Filozofskog fakulteta u Rijeci